

SOUČASNÁ SITUACE v DV

*

VÁGNOST IMPLEMENTACE

Setkání krajů
Jihlava, 1.7.2011

Minule – Liesmanova **Teorie nevzdělanosti –
o tom, jak se vzdělání díky současné
vzdělávací politice překlápí do nevzdělání.**

Dnes – **Praxe implementační vágnosti –
o tom, jak se další vzdělávání díky současné
vzdělávací politice překlápí do nevzdělávání.**

SOUČASNÁ SITUACE V DV

Nerespektování DV jako svébytné a nezbytné součásti vzdělávacího systému

- absence politiky pro DV
- neujasněné kompetence
- bezkonceptčnost, nesystémovost
- legislativní nedořešenost
- neexistence mechanismů systémového rozvoje
- ~~▪ uznávání výsledků DV~~
- **vágnost implementace**

UZNÁVÁNÍ VÝSLEDKŮ DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zákon 179/2006 Sb.

t.č. novelizace (předp.:od 1.4.2012)

místo DK : profesní kvalifikace,

místo ÚK : úplná profesní kvalifikace

překrývající se kompetence se uznávají i při dalších PK

propojení se ŽZ: PK dostačující pro získání živnosti

NSK, t.č. NSK 2

**rozšiřuje NSK o kvalifikace maturitní úrovně, případně
o kvalifikace vyšší**

Schváleno a zveřejněno asi 240 DK, autorizovaných osob asi 280, zkoušek proběhlo asi 10 tis. (80% bezpečnostní služby).
Ve schvalovacích procesech je dalších asi 200 DK.

VÁGNOST IMPLEMENTACE

Memorandum o CU – závěrečná zpráva o konzultačním procesu v ČR – 2001

Bílá kniha 2002

- **nejasné kompetence**
- **neúčinná motivace**
- **neexistence systémových mechanismů (kvalita, financování, monitorování, výzkum, poradenství)**

Strategie rozvoje lidských zdrojů – 2003

Národní akční plán rozvoje zaměstnanosti 2004

VÁGNOST IMPLEMENTACE

Zákon 179/2006 Sb.

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy v ČR (2007)

- podpora DV ve školách i mimo ně (UNIV)
1999 – 20%, 2002 – 17%, 2007-8 – 11%, 2009 – 4%)
- podpora systémů zajišťování kvality
- zvyšování profesionality učitelů

Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky na léta 2008-2015 (2007)

DV: 0

NERV

Závěrečná zpráva 2009:

Oblast dalšího vzdělávání představuje klíčovou oblast pro naplnění role vzdělávání ve vztahu k posilování konkurenceschopnosti

Rámcová strategie konkurenceschopnosti – zpráva NERV – březen 2011:

Celoživotní vzdělávání - opatření:

1. Realizovat strategii CV
2. Využívat zdroje ESF a vzdělávací kapacity škol
3. Mezirezortně spolupracovat
4. Zajistit dohled nad **neadekvátním vzlínáním formálních požadavků** na další vzdělávání
5. Vzdělávání učitelů (!) Kariérní systém učitele IPN 30 mil. NIDV

STRATEGIE CU 2007

- A.** stimulovat jednotlivce i zaměstnavatele k rozšiřování účasti na DV (vč. rekvalifikačního vzdělávání)
- B.** zajistit systém uznávání výsledků DV
- C.** vytvořit podmínky pro sladění nabídky s potřebami trhu práce
- D.** rozvinout nabídku DV, zajistit dostupnost
- E.** zvýšit úroveň podnikového vzdělávání
- F.** zajistit kvalitu DV
- G.** rozvíjet systémy informační a poradenské

KONCEPT

KONCEPT

Analýza a návrh komplexního systémového prostředí pro další vzdělávání v následujících oblastech:

- **Sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce**
- **Kvalita dalšího vzdělávání (lektor, rating IVD)**
- **Podpora nabídky dalšího vzdělávání (monitoring, marketing, tvorba programů)**
- **Podpora zvyšování úrovně vzdělávání zaměstnanců malých a středních podniků**
- **Informační a poradenský systém**
- **Uznávání výsledků dalšího vzdělávání**
- **Stimulace poptávky po dalším vzdělávání**

ZÁRUKY IMPLEMENTACE ?

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ VLÁDY

„...hospodářské oživení a růst jsou klíčovou podmínkou dalšího rozvoje české společnosti “

Přitom:

- další vzdělávání, vzdělávání dospělých – 0
- celoživotní učení (pouze zdravotníci a soudcové)

KOALIČNÍ SMLOUVA

- další vzdělávání, vzdělávání dospělých - 0
 - celoživotní vzdělávání pedagogických pracovníků
 - celoživotní vzdělávání zdravotníků
 - Učení - dopor-učení (3x), slo-učení
- ... podporovat přirozenou lidskou zvědavost

FINANCOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Na jednoho obyvatele vynakládají

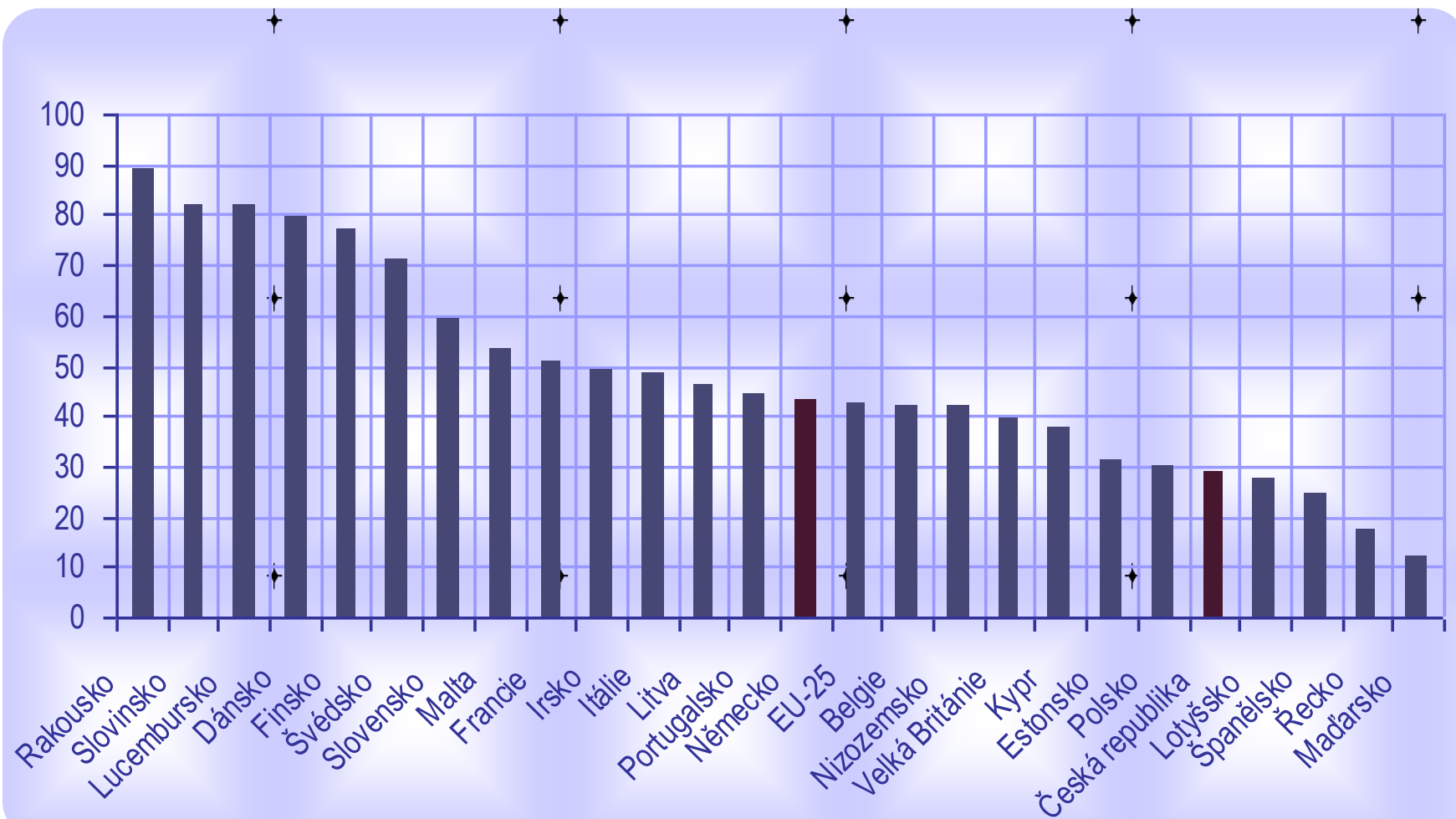
- v Německu 12 304,- Kč/rok,
- V Dánsku 12 310,-
- v Holandsku 7 628,-
- v ČR 1 262,-

Náklady na zaměstnance (ČTK):

- v USA klesly o 11 % na 1075 dolarů = cca 24.000,- Kč
- v ČR dle CTVS 3 (2006) 2.532,- Kč

ÚČAST NA DALŠÍM VZDĚLÁVÁNÍ

populace 25 – 64 ; Eurostat 2005

REKVALIFIKAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Statistika MPSV - 4. čtvrtletí:

2007	48 275
2008	35 923
2009	28 389
2010	32 099

Přitom: APZ 2009 388 mil. Kč

2010 582 mil. Kč

v rekvalifikaci 10% (v zemích EU 2- 4x víc)

zájem o rekv.: 13,2%, v EU průměr 31,8

Návrh na **USNESENÍ VLÁDY ČR ZE DNE 18.5.2011:**

„Na základě zhodnocení dosavadního vývoje a aktuálního stavu čerpání Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl tento **program definován jako rizikový**. Jeho rizikovost byla stanovena na základě finanční analýzy čerpání a **zhodnocení rizik implementace**)..“

Proto navrženo :

- **realokace finančních prostředků z prioritní osy 3 do prioritní osy 1** a následná realizace šablon pro střední školy (zvýšení kvality DV)
- plánována výzva ve spolupráci s MPSV na podporu individuálního DV formou **pracovních stáží** s alokací 800 mil. Kč.
- provázat další vzdělávání se skutečnými potřebami trhu práce, např. prostřednictvím užší **spolupráce se zaměstnavateli**, a to v objemu 2,2 mld. Kč.
- 1,4 mld. Kč. **přesunout do OP LZZ** na aktivity a intervence odpovídající strategii OP LZZ zejména v oblasti dalšího vzdělávání („**Vzdělávejte se pro růst!**“).

PIVO UŽ NENÍ

Ze zrušené Podpory individuálního vzdělávání občanů („PIVO“). by měla zůstat částka ve výši 1 mld. Kč:

- První výzva s alokací 100 mil. Kč bude určena na **zlepšení nabídky kvalitních kurzů** dalšího (především občanského) vzdělávání
- Druhá výzva s alokací 900 mil. Kč bude zaměřena na **systemové projekty** v oblasti dalšího vzdělávání realizované přímo MŠMT

PŘEHLED NOVĚ NAVRŽENÝCH IPN V RÁMCI OP VK

Podpora procesů uznávání – UNIV 3 450 mil.

Tvorba programů DV podle standardů NSK a vyhlášky 176/2009 Sb., ověřování procesu uznávání jako zpětná vazba pro tvůrce standardů NSK; zkvalitnění procesů uznávání systematickou přípravou pracovníků; příprava metodik pro realizaci uznávání pro ÚP; modernizace procesu akreditací rekvalifikačních programů

Rozvoj činnosti škol – UNIV 4 320 mil.

Inovace a rozšíření nabídky dalšího vzdělávání a uznávání škol

PŘIPRAVENY VÝZVY

- **PŘEKVAP** IPN 100 mil. Kč NÚOV
- Předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce
- Vytvoření stálého systému předvídání vývoje na trhu práce a pravidelné zpracování projekcí kvalifikačních potřeb a sektorových studií v rámci tohoto systému.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ – PODPORA DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

IPN 179 476 Kč NÚOV

Implementace konceptu informačního a poradenského systému (IPS); zajištění kvality služeb kariérového poradenství v ČR, vytvoření standardy kvality v oblasti celoživotního kariérového poradenství; profesní rozvoj kariérových poradců; podpora rozvoje kariérového poradenství (KP) v jednotlivých krajích.

ŘEŠÍME PODSTATNÉ ?

Řešíme nabídku

- **KDO** by měl vzdělávat - 3000 IVD, školy, atd., řada odborníků, několik andragogických kateder, CKL, DK lektor
- **CO** je nutno vzdělávat – jazyky, počítačová gramotnost, občanská gramotnost, finanční gramotnost, podnikání, profesní kompetence – systémy zjišťování potřeb
- **JAK** by se mělo vzdělávat – umíme – řada moderních forem a metod, propracovaná androdidaktika

Zásadní problém ?

KOHO vzdělávat:

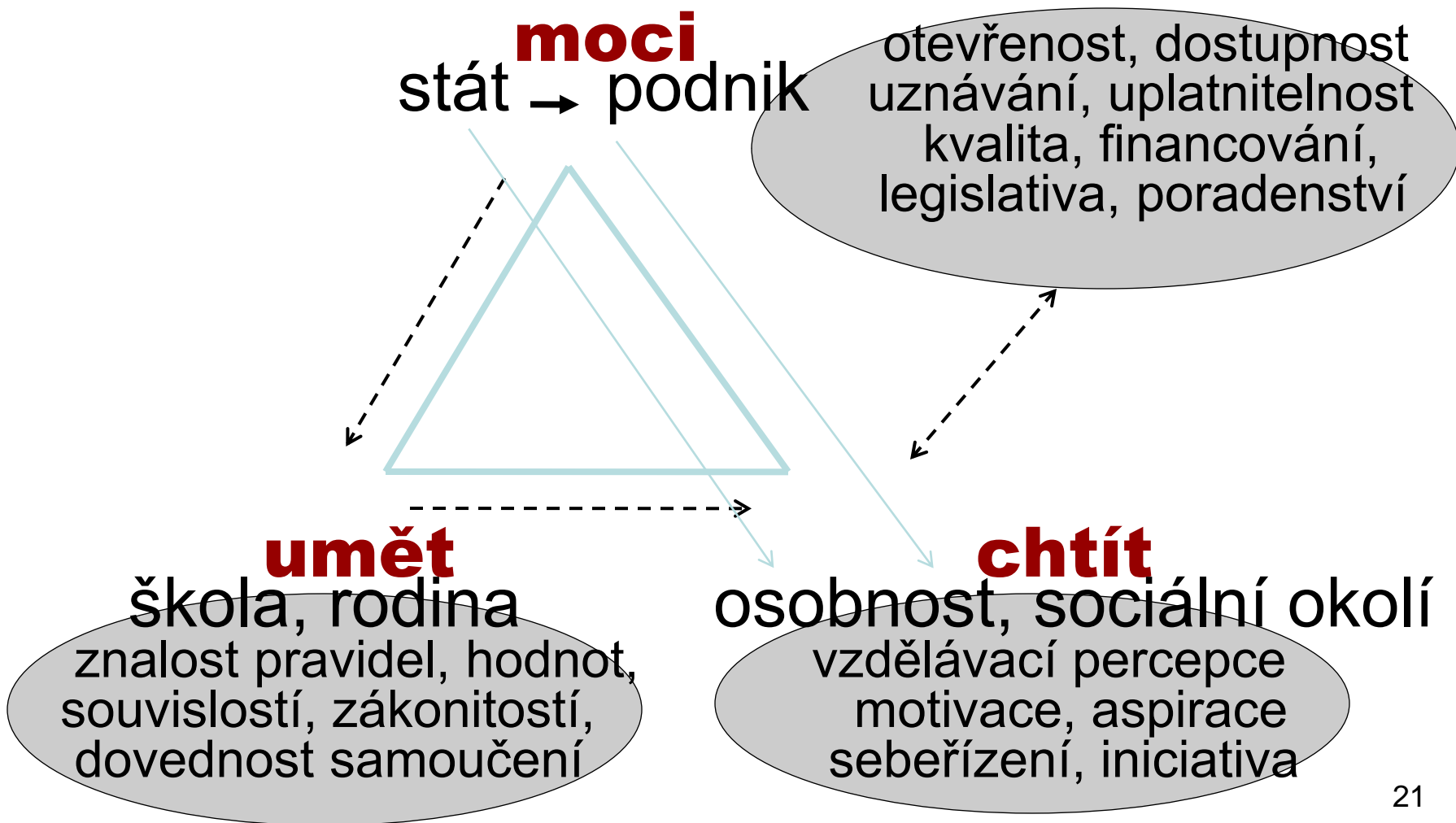
- v ČR se dle AES vzdělává 38% lidí
- ochota do budoucnosti 75% NE

NÁZORY ZAMĚSTNANCŮ

Eurobarometr:

- 45% zaměstnaných v EU si **nemyslí, že vzdělávání je nutné** pro kariérový postup
- **65% v ČR si myslí, že jejich vzdělání pro postup je dostačující** (Slovinsko 33%.
Dánsko 34%, Francie 37%)

DĚLBA ODPOVĚDNOSTI V DV

QUI BONO ?

- **Občan**

(investice do vzdělání, investice do pozice)

zaměstnatelnost, pracovní (kariérová) úspěšnost, společenská úroveň, optimální saturace potřeb

- **Podnik**

(investice do RLZ, investice do LK)

konkurenceschopnost, image, inovativnost, prosperita, vysoká přidaná hodnota, participativnosti řízení

- **Stát**

(míra HDP na vzdělávání, účast na financování DV)

konkurenceschopnost, mezinárodní prestiž, udržitelný rozvoj, snižování míry sociálního napětí, vzdělanost (?)

VÁGNOST IMPLEMENTACE A ZÁJEM STÁTU

Nákladově založená výkonnost - nízké nároky na PS, snaha o snižování nákladů (i na PS).

Výkonnost tažená inovacemi - vysoké nároky na PS, vysoká kvalifikace, vysoká cena PS.

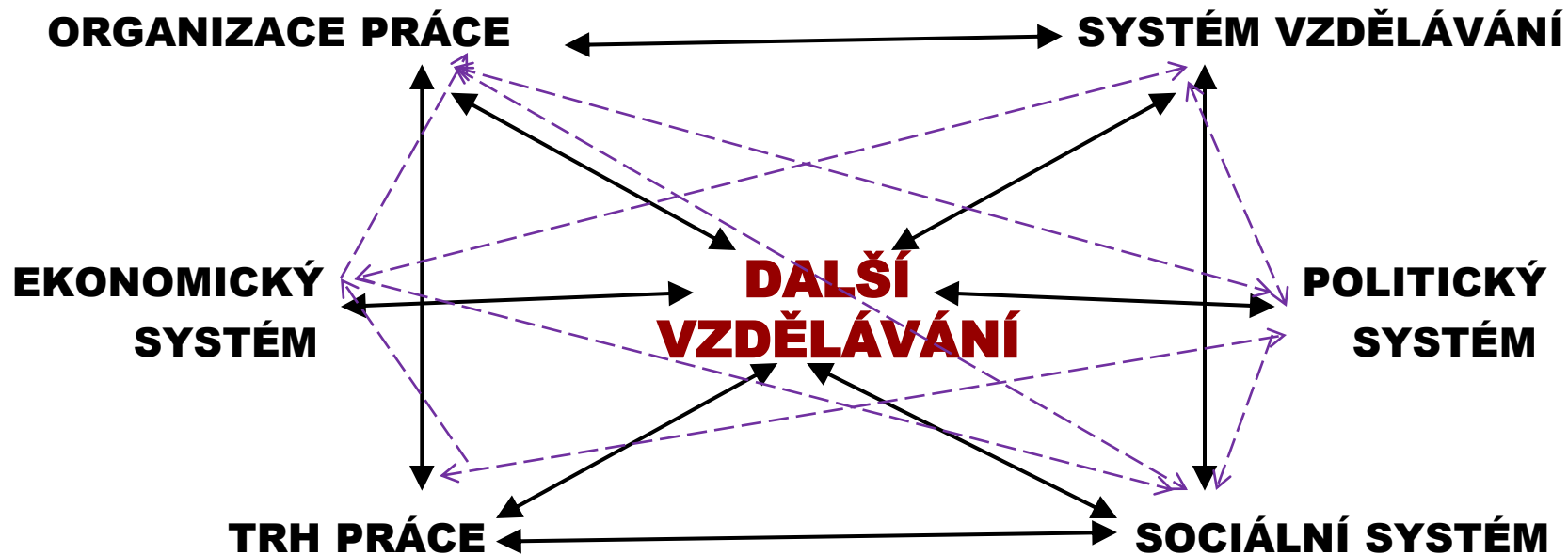
Stálá inovativnost znamená zdokonalování a zdokonalovat něco může jen stále se **zdokonalující (vzdělávaný) člověk**.

Inovace neznamena jen nápor nejen na schopnosti, ale i na jejich proměnu – nárůst **významu DV**

VZDĚLÁVÁNÍ JAKO VÝSLEDNICE SPOLEČENSKÉ SYNERGIE

Systém vzdělávání	otevřenost, dostupnost, uznávání , kvalita systému, kvalita vzdělávacího procesu, uplatnění (uplatňování), poradenství, propojení DV s počátečním (PV), vytváření postojů v PV,
Politický systém	právní a institucionální prostředí, svoboda volby, priorita vzdělávání, hmotná podpora, legislativa, stupeň liberalizace,
Sociální systém	postavení vzdělávání v systému hodnot, motivace, mentalita (vzdělávací percepce, aspirace), interiorizace hodnot CU, otevřenost - šance na vzestup,
Trh práce	stupeň zainteresování na osobní odpovědnosti, inspirativnost aktivní politiky zaměstnanosti, uznávání rekvalifikací a uplatnitelnost,
Ekonomický systém	strategické cíle, rozvoj VaV, stupeň produktivity, zaměření ekonomiky – potřeba LK, životní úroveň, kulturní (sociální, ekonomický) kapitál, daňový systém, možnosti podnikání,
Organizace práce	inspirativnost práce – atraktivnost pracovní zapojení, participativnost na řízení, technologická úroveň rychlost změn, inovativnost, požadavky na LZ, pracovní prostředí....

SPOLEČENSKÁ PODMÍNĚNOST DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pro člověka se z možnosti svobodné volby se stala nutnost volbu realizovat. Přitom volbu, která je stále větší měrou sociálně determinována a limitována.

SOUČASNÁ ŘEŠENÍ V DV

- absence politiky pro DV (?)
- neujasněné kompetence
- bezkonceptčnost, nesystémovost (?)
- legislativní nedořešenost (?)
- neexistence mechanismů systémového rozvoje (kromě financování)
- ~~▪ uznávání výsledků DV~~
- **vágnost implementace**

**ŘEŠENÍ ČEHOKOLIV JE ŘEŠENÍM
TEPRVE TEHDY, KDYŽ JE
NAPLNĚNO SKUTKEM**

**Jediná dobrá strategie je strategie
realizovaná.**

Nikdo vám nedá tolik, co já vám mohu slíbit!

Paroubek 22. března 2010

Za pozornost děkuje

Zdeněk Palán

zdenek-palan@seznam.cz